

1. Жалпы ережелер

1. Осы аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру ережелері (бұдан әрі - Сақтандыру ережелері) Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексіне, Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы №126-II «Сақтандыру қызметі туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 20 қарашадағы № 304-I «Аудиторлық қызмет туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 маусымдағы N 440-II «Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» Заңына сәйкес әзірленген және аудит жүргізу кезінде аудиттелетін субъектілерге мүліктік зиян келтіру салдарынан туындайтын міндеттемелер бойынша аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыруды жүзеге асырудың тәртібі мен шарттарын айқындайды.

2. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексіне, Қазақстан Республикасының «Сақтандыру қызметі туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының «Аудиторлық қызмет туралы» Заңына, Қазақстан Республикасының «Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» Заңына сәйкес Сақтандырушы Сақтанушыға сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеу арқылы Сақтандырушы мен Сақтанушы арасында жасалатын сақтандыру шарты негізінде жүзеге асырылады.

3. Осы сақтандыру ережелеріне қатысты Сақтанушы қызметкерлерінің іс-әрекеттері Сақтанушының іс-әрекеттері ретінде қарастырылады. Бұл ретте жеке еңбек шарты негізінде жұмысты орындайтын азаматтар, сондай-ақ азаматтық-құқықтық шарт бойынша жұмысты орындайтын азаматтар, егер бұл ретте олар Сақтанушының тапсырмасы бойынша әрекет етсе немесе әрекет етуге тиіс болса және ол өздері қабылдайтын шешімдерге немесе олар жүзеге асыратын әрекеттерге (әрекетсіздікке) тікелей немесе жанама ықпал ете алатын болса, Сақтанушының жұмыскерлері деп танылады.

2. Глоссарий

Осы Сақтандыру ережелеріне қатысты төменде келтірілген терминдер ретінде мыналар түсініледі:

1) аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі – аудиторлық ұйымның аудит жүргізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген мүліктік зиянды өтеуінің Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында белгіленген міндеті;

2) аудиттеу субъектісі – аудиторлық ұйыммен аудит жүргізуге шарт жасасқан заңды тұлға;

3) пайда алушы – осы Заңға сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

4) сақтандыру жағдайы – басталуына орай аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

5) сақтандыру омбудсманы – «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сақтандыру нарығына қатысушылар арасындағы келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын, өз қызметінде тәуелсіз жеке тұлға;

6) сақтандыру сомасы – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

7) сақтандыру сыйлықақысы – сақтанушы сақтандырушыға соңғысы аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында айқындалған мөлшерде сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүргізу

міндеттемесін қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

8) сақтандыру төлемі – сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға (пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

9) сақтандырушы – сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар, сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (пайда алушыға) шартта айқындалған сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жүргізуге міндетті заңды тұлға;

10) сақтанушы – сақтандырушымен аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан аудиторлық ұйым;

11) франшиза – сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын залалды өтеуден босату.

3. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасау тәртібі

1. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру сақтандырушы сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеу жолымен сақтандыру шартын жасау жолымен аудит жүргізу кезінде мүліктік мүдделеріне зиян келтірілуі мүмкін аудиттелетін субъектінің пайдасына жүзеге асырылады.

2. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында, сақтанушының аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген зиян салдарынан туындаған міндеттемелер бойынша, моральдық шығынды, ала алмаған пайданы өтеуді және тұрақсыздық айыбын төлеуді қоспағанда, сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделеді.

3. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көрсетілуге жататын талаптардың толық болмағаны үшін Сақтандырушы жауапты болады. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша оның жекелеген талаптарының толық болмауы салдарынан дау туындаған жағдайда, дау Сақтанушының пайдасына шешіледі. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтанушының қалауы бойынша сақтандырушыға жазбаша өтініш жасау не сақтанушы мен сақтандырушы арасында сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып электрондық нысанда ақпарат алмасу арқылы жасалуы мүмкін.

4. Егер аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты сақтанушының немесе аудиттеу субъектісінің жағдайын осы Заңда көзделгенмен салыстырғанда нашарлататын талаптармен жасалса, онда сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушы сақтанушы мен аудиттеу субъектісінің алдында заңнамалық актілермен белгіленген талаптар бойынша міндетті болады.

5. Сақтандыру шартын жасау үшін Сақтандырушы Сақтанушыдан сақтандыру тәуекелін сипаттайтын қосымша құжаттарды талап етуі мүмкін.

6. Сақтандырушы Сақтанушыдан Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің деңгейін бағалау үшін қажетті өзге де құжаттарды сұратуға құқылы.

7. Сақтанушы Сақтандырушының жазбаша сұрауларына жауаптарды қоса алғанда, Сақтандыру шартын жасау үшін ұсынылған деректердің дұрыстығы мен толықтығы үшін жауапкершілікті көтереді.

8. Егер сақтандыру шартында (сақтандыру полисінде) өзгеше көзделмесе, Қазақстан Республикасының бүкіл аумағы аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандырудың аумағы болып есептеледі.

9. Егер аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда ол Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеген кезден бастап, ал оны бөліп-бөліп төлеу кезінде - бірінші сақтандыру жарнасын төлеген кезден бастап тараптар үшін күшіне енеді және міндетті болады.

10. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енген күннен бастап он екі ай мерзімге жасалады.

11. Сақтандыру арқылы қорғаудың қолданылу кезеңі аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.

4. Сақтандыру объектісі

Аудиторлық ұйымның Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген, аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген мүліктік зиянды өтеу міндетіне байланысты мүліктік мүддесі аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру (бұдан әрі - аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру) объектісі болып табылады.

5. Сақтандыру сыйлықақысы

1. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері тараптардың келісімі бойынша аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленеді, бірақ, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының мөлшері аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 4,5 пайызынан аспауға тиіс.

2. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы біржолғы төлеммен немесе бөліп-бөліп (мерзімді сақтандыру жарналары түрінде) төлейді.

3. Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын Сақтандырушының кассасына қолма-қол ақшамен немесе Сақтандырушының банктік есепшотына қолма-қол ақшасыз төлеммен төлейді.

4. Егер аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда Сақтанушы кезекті сақтандыру жарнасын уақытылы төлемегені үшін Сақтандырушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде басқаның ақшасын заңсыз пайдаланғаны үшін тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

5. Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы қолма-қол ақшасыз тәсілмен төлеу мүмкіндігін ұсынады.

6. Сақтандыру сомасын айқындау тәртібі

Сақтандыру сомасының мөлшері тараптардың келісімі бойынша аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленеді, бірақ бұл ретте сақтандыру сомасының мөлшері аудиторлық ұйыммен жасалған аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша шарт жасалған күнге тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет туралы заңда белгіленген айлық есептік көрсеткіштің кемінде 10 000 еселенген мөлшерін құрауға тиіс.

7. Сақтандыру тәуекелдері. Сақтандыру жағдайлары

1. Осы Сақтандыру ережелеріне қатысты аудит жүргізу кезінде аудиттелетін субъектілердің мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу бойынша Сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу тәуекелі сақтандыру тәуекелі болып табылады.

2. Аудитті жүргізу кезінде аудиттелетін субъектілердің мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу бойынша Сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру жағдайы деп танылады.

3. Сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі ретінде танылады:

- Сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы сот шешімінің заңды күшіне енуі;
- Сақтанушының аудиттелетін субъектілердің зиянды өтеу туралы талаптарын негізді деп тануы және Сақтанушының талаптарын танумен Сақтандырушының келісімін алуы.

4. Сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталуы кездейсоқтық белгілері мен олардың туындау ықтималдығы бар оқиғалардың салдары болуы тиіс.

8. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

1. Сақтанушы құқылы:

1.1. Сақтандырушыдан аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандырудың талаптарын, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

1.2. осы Сақтандыру ережелерінде және заңнамалық актілерде көзделген тәртіппен және шарттарда сақтандыру төлемін алуға;

1.3. осы Сақтандыру ережелерінің 14-бабында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, сақтандырушыға немесе сақтандыру омбудсманына немесе аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін сотқа жүгінуге;

1.4. өтінішті және қоса берілетін құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не сақтандырушы, соның ішінде оның филиалы, өкілдігі арқылы) жіберуге құқылы.

Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтанушының Қазақстан Республикасының азаматтық заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

2. Сақтанушы міндетті:

2.1. сақтандыру сыйлықақысын аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде төлеуге;

2.2. аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде Сақтандырушыға аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті мәліметтерді ұсынуға;

2.3. Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жай-күйі туралы хабарлауға;

2.4. аудитті өткізу нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы талап немесе талап-арыз келтірілгені туралы өзіне белгілі болғаннан бастап, шұғыл түрде, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей, қолдан келетін тәсілмен (ауызша, жазбаша) бұл туралы Сақтандырушыға хабарлауға;

2.5. басталуына орай Сақтанушыда келтірілген зиянды өтеу міндеті пайда болған оқиғаның себептері, барысы және салдары, сондай-ақ келтірілген зиянның сипаты мен

мөлшерлері туралы талдау жасауға мүмкіндік беретін, өзінің қолы жеткен барлық ақпаратты және құжаттаманы Сақтандырушыға ұсынуға;

2.6. аудиттеу субъектісінің зиянды өтеу туралы талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысуы үшін Сақтандырушыға мүмкіндік жасауға;

2.7. аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандырудың басқа Сақтандырушылармен жасалған және жасалатын барлық шарттары туралы Сақтандырушыға жазбаша хабарлауға;

2.8. сақтандыру жағдайынан болатын шығындарды болдырмау немесе азайту жөніндегі шараларды қолдануға;

2.9. сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға кері талап қою құқығының Сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтанушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

3. Сақтандырушы құқылы:

3.1 аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде сақтанушыдан аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандырудың осының алдындағы шарттары, сақтандыру жағдайлары, сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты және аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті өзге де мәліметтерді беруін талап етуге;

3.2 Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен тиісті мемлекеттік және өзге де органдар мен ұйымдардан, олардың құзыретіне орай, сақтандыру жағдайының басталу фактісіне және сақтандыру жағдайының басталуы нәтижесінде келтірілген зиянның мөлшерін анықтауға байланысты құжаттар мен мәліметтерді сұратуға;

3.3 аудиттеу субъектілерінің сақтанушының аудитті өткізуге байланысты өз міндеттерін орындауы нәтижесінде келтірген зиянын өтеу туралы талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысуға;

3.4 Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларда келтірілген зиянға жауапты тұлғаға кері талап құқығын қоюға;

3.5 Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тартуға;

3.6 аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасағанға дейін де, оның қолданылу кезеңінде де ұсынылатын құжаттар мен ақпаратты тексеруді жүзеге асыруға;

3.7 Сақтанушыдан немесе сақтандырылған тұлғадан сақтандыру жағдайының фактісін, оның туындау мән-жайларын анықтау үшін қажетті ақпаратты талап етуге құқылы.

Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында сақтандырушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

4. Сақтандырушы міндетті:

5.1. Сақтанушыны аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру талаптарымен таныстыруға, оның аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге;

5.2. аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде сақтанушыға Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген жағдайларда және тәртіппен сақтандыру сыйлықақысын толық немесе ішінара қайтаруға;

5.3. сақтандыру жағдайының басталу фактісін және сақтандырушы өтеуге тиісті

зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, оларды алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бұл туралы өтініш берушіге хабарлауға;

5.4. сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген тәртіппен және шарттар бойынша жүргізуге;

5.5. Сақтанушыға оның сақтандыру жағдайынан болатын шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында жұмсаған шығыстарын өтеуге;

5.6. сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;

5.7. сақтанушыдан (пайда алушыдан) өтінішті алған кезде бес жұмыс күні ішінде сақтанушының (пайда алушының) талабын қарауға және дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, жазбаша жауап беруге;

5.8. сақтанушыдан (пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды алынған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде сақтандыру омбудсманына қайта жіберуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

6. Осы бапта көзделген құқықтар мен міндеттердің тізбесі түпкілікті болып табылмайды. Тараптардың осы Сақтандыру ережелерінде, сақтандыру шартында және Қазақстан Республикасының заңнама актілерінде көзделген өзге құқықтары болады және өзге де міндеттерді атқарады.

9. Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталған кездегі іс-әрекеті. Сақтандыру төлемі

1. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушы аудит жүргізу нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы талап немесе талап-арыз берілгені туралы белгілі болғанда, дереу, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы Сақтандырушыға қолжетімді тәсілмен (ауызша, жазбаша) хабарлауға міндетті.

2. Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты Сақтанушы немесе аудиттелетін субъект сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша нысанда ұсынады.

Өтініш берушінің қалауы бойынша сақтандыру төлемі туралы талап электрондық нысанда сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардан электрондық көшірмелер немесе электрондық құжаттар түрінде жіберілуі мүмкін. Бұл ретте сақтандыру төлемі туралы электрондық нысандағы талап өтініш берушіні сақтандырушының орналасқан жері бойынша құжаттардың түпнұсқаларын сақтандырушыға ұсынудан босатпайды.

3. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке қоса беріледі:

- аудиттеу субъектісінің келтірілген зиянды және оның мөлшерін растайтын, зиянды өтеу туралы Сақтанушы таныған құжаттар қоса берілген талабы немесе соттың аудитті өткізу кезінде сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы заңды күшіне енген шешімі;

- заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхат;

- Сақтанушы мен аудиттеу субъектісі арасында жасалған, аудит жүргізуге арналған шарттың нотариат куәландырған көшірмесі;

- зиянды болдырмау немесе мөлшерін азайту жөнінде шаралар қолдануға байланысты шығыстарды растайтын құжаттар (бар болса);

- аудиторлық есеп-қисаптың көшірмесі, аудиттеу субъектісінің келісімімен,

4. Құжаттарды қабылдаған сақтандырушы ұсынылған құжаттардың толық тізбесін және оларды қабылдау күнін көрсете отырып, өтініш берушіге анықтама беруге міндетті.

Сақтанушы (пайда алушы) сақтандыру төлемі туралы талабын электрондық нысанда жөнелткен жағдайда, сақтандырушы оған осы анықтаманы электрондық нысанда ұсынуы мүмкін.

5. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырған кезде пайда алушыдан оның Сақтандырушыға талап қою құқығын шектейтін шарттар қабылдауын талап етуге құқылы емес.

6. Аудитті өткізу нәтижесінде сақтанушы зиян келтірген аудиттеу субъектісі, ал аудиттеу субъектісі қайта ұйымдастырылған жағдайда - оның құқық мирасқоры пайда алушы болып табылады.

7. Аудиттеу субъектісіне (оның құқық мирасқорына) келтірілген зиянды Сақтандырушының Қазақстан республикасының заңнама актілерінде белгіленген жауапкершілігі көлемінің шегінде өтеген және өз шығыстарының сақтандырушыдан өтелуіне құқық алған сақтанушы немесе өзге де тұлға пайда алушы болып табылуы мүмкін.

8. Сақтандырушы сақтандыру төлемін немесе сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуды осы баптың 3-тармағында көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуды бас тарту себептерін негіздей отырып, жазбаша түрде Сақтанушының назарына жеткізеді.

9. Сақтандыру төлемінің мөлшерін Сақтандырушы аудиттелетін субъектінің талап ету сомасын немесе осы сақтандыру қағидаларының 6-бабының ережелерін ескере отырып, келтірілген зиянды өтеу туралы заңды күшіне енген сот шешімін негізге ала отырып айқындайды.

10. Сақтанушының шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстары, егер мұндай шығыстар қажет болса немесе Сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жүргізілген болса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, Сақтандырушының өтеуіне жатады.

11. Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығыстар өтемінің жалпы сомасы аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан аспауы үшін, егер шығыстар Сақтанушының Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық мөлшерде өтеледі.

12. Әрбір сақтандыру жағдайы бойынша франшиза мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді, бірақ бұл ретте франшиза мөлшері аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының бес пайызынан аспауға тиіс

13. Келтірілген зиянның мөлшері франшизаның белгіленген мөлшерінен асып кеткен жағдайларда сақтандыру төлемі толық мөлшерде жүзеге асырылады.

14. Сақтандыру төлемінің мөлшеріне аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының тараптары немесе пайда алушы дау айтқан жағдайларда Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы баптың 8-тармағында белгіленген мерзім ішінде аталған тұлғалардың бірде-бірі дау айтпаған бөлігінде жүзеге асыруға міндетті.

15. Сақтандыру төлемінің дау айтылған бөлігін Сақтандырушы бітім келісімі жасалған және оны сот бекіткен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде не, егер сот шешімді шұғыл түрде орындауды ұйғармаса, осы дау бойынша соттың шешімі заңды күшіне енген күннен бастап төлеуге тиіс.

16. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі туралы талап Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталған кезден бастап үш жыл ішінде қойылуы мүмкін.

17. Сақтандыру төлемі уақтылы жүзеге асырылмаған кезде сақтандырушы пайда алушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

18. Сақтандыру жағдайының басталуын, сондай-ақ оған келтірілген залалды дәлелдеу Сақтанушыға жүктеледі.

10. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуын тоқтату

1. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мынадай жағдайларда:

- шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанда;
- шарт мерзімінен бұрын тоқтатылғанда;
- Сақтандырушы сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы мөлшерінде жүзеге асырғанда өзінің қолданылуын тоқтатады.

2. Сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату келесі жағдайларда қарастырылады:

- 2.1. өзінің кәсіпкерлік тәуекелін немесе осы қызметке байланысты азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандырған сақтанушылардың белгіленген тәртіппен кәсіпкерлік қызметін тоқтатуы;
- 2.2. сақтандыру жағдайының басталу мүмкіндігі жойылғанда және сақтандыру тәуекелінің болуы сақтандыру жағдайынан өзге мән-жайлар бойынша тоқтатылғанда.

Көрсетілген жағдайларда шартты тоқтату үшін негіз ретінде көзделген мән-жайлар туындаған кезден бастап шарт тоқтатылды деп есептеледі, бұл туралы мүдделі тарап екінші тарапты дереу хабардар етуге тиіс.

3. Егер аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату оның талаптарын орындамаған сақтандырушының кінәсінен туындаса, соңғысы сақтанушыға ол төлеген сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатудың өзге жағдайларында сақтандырушының сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін сақтандырудың қолданылуы ішіндегі уақытқа барабар алуға құқығы бар.

4. Сақтанушы кез келген уақытта сақтандыру шартынан бас тартқан кезде, егер бұл осы баптың 2-тармағында көрсетілген мән-жайларға байланысты болмаса, сақтандырушыға төленген сақтандыру сыйлықақысы немесе сақтандыру жарналары, егер шартта өзгеше көзделмесе, қайтарылуға жатпайды.

11. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың негіздері

1. Сақтандырушы егер сақтандыру жағдайы:

- аудиттеу субъектісінің сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттерінің;
- аудиттеу субъектісінің Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттерінің салдарынан болса, сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

2. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да:

- 2.1 Сақтанушының шығынды келтіруге кінәлі тұлғадан шығынның тиісті өтемін алуы;

2.2 Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталуының мән-жайларын тексеру және келтірілген зиянның мөлшерін белгілеу кезінде сақтандырушыға кедергі келтіруі;

2.3 аудиттеу субъектісінің аудит жүргізуге арналған шартта көзделген міндеттерді бұзуы;

2.4 Сақтанушының аудиторлық ұйымның Қазақстан Республикасының аудиторлық қызмет туралы заңдарында белгіленген функцияларына және міндеттеріне сәйкес келмейтін қызметті жүзеге асыруы;

2.5 аудиттеу субъектісінің сақтанушыға аудит жүргізу үшін қажетті толық емес және (немесе) расталмаған құжаттаманы және басқа да ақпаратты ұсынуы негіз болуы мүмкін.

3. Сақтандыру жағдайының басталуы туралы Сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау, егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгендігі дәлелденбесе не Сақтандырушыда бұл туралы мәліметтердің болмауы сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетіне әсер етпесе, ол сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.

4. Сақтандыру төлемінен бас тарту үшін негіздер бар кезде сақтандырушы осы Сақтандыру ережелерінің 9-бабының 3-тармағында көзделген құжаттарды алған күннен бастап жеті жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемі туралы өтініш берген тұлғаға бас тартудың себептеріне жазбаша нысанда, дәлелді негіздемемен келтірген сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тарту туралы тиісті шешімді жіберуге міндетті.

5. Сақтандырушының осы бапта көзделмеген негіздер бойынша сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы жоқ.

12. Зиян келтірген тұлғаға кері талап қою құқығы

1. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушының сақтанушыға жүзеге асырылған сақтандыру төлемі шегінде мынадай жағдайларда:

1.1 сақтанушы сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған, не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттер жасағанда;

1.2 сақтанушы Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстық не әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған әрекеттер жасағанда;

1.3 Сақтанушы сақтандыру жағдайы кезіндегі шығынды азайту жөнінде шараларды қасақана қолданбағанда;

1.4 Сақтанушы сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы біле тұра жалған мәліметтерді хабарлағанда;

1.5 Сақтанушы сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартқанда, сондай-ақ сақтандырушыға талап қою құқығының өтуі үшін қажетті құжаттарын беруден бас тартқанда кері талап қоюға құқығы бар.

2. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған сақтандырушыға сақтанушының сақтандыру нәтижесінде сақтандырушы өтеген шығындар үшін жауапты тұлғаға кері талап құқығы төленген сома шегінде ауысады.

13. Дауларды шешу тәртібі

1. Сақтандырушы мен Сақтанушы (Пайда алушы) арасында туындайтын Сақтандыру шарты бойынша дауларды тараптар тікелей келіссөздер жолымен қарастырады.

2. Тараптар арасында келісімге қол жеткізілмеген кезде дау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

14. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру жөніндегі дауларды реттеу ерекшеліктері

1. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде сақтанушы (пайда алушы):

талаптарын көрсете отырып және оны талап етуін растайтын құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша өтінішін сақтандырушыға (оның ішінде, сақтандырушының филиалы, өкілдігі, интернет-ресурсы арқылы) жіберуге, не

аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін өтінішін сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, соның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы, не сақтандырушы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі арқылы) немесе сотқа жіберуге құқылы.

2. Сақтандырушы сақтанушыдан (пайда алушыдан) өтінішті алған кезде бес жұмыс күні ішінде қарайды және дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып жазбаша жауап береді.

3. Сақтанушы (пайда алушы) сақтандыру омбудсманына өтініш жасаған жағдайда, сақтандырушы сақтанушының (пайда алушының), сақтандыру омбудсманының сұрау салуы бойынша дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды сұрау салу алынған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.

4. Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында сақтандыру шартын жасау кезінде келісімге қол жеткізілуге тиіс:

- 1) сақтандыру объектісі болып табылатын белгілі бір мүлік немесе өзге де мүліктік мүдде туралы;
- 2) басталуы жағдайында сақтандыру жүзеге асырылатын оқиғаның (сақтандыру жағдайының) сипаты туралы;
- 3) сақтандыру сомасының мөлшері туралы;
- 4) шарттың қолданылу мерзімі туралы.